

شریعت

ورځپاڼه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزی نشراتی ارگان

د ریاست الوزراء کفیل:

د اقلیمی بدلون پر وړاندې مبارزې ته باید جدي پاملرنه وشي

مولوي عبدالکبير د چاپيريال ساتني د ادارې له عمومي رييس سره په کتنه کې وويل: د چاپيريال د ککړتيا د مخنيوي او له اقليمي بدلون سره د مبارزې لپاره پلان جوړول يوه مهمه موضوع ده او بايد په دې برخه کې جدي پاملرنه وشي.

د تاسيس کال ۱۳۷۴ هـ.ش/ دوهم پړاو / ۱۹۲ کڼه / چهارشنبه ۱۰ ذوالقعدةالحرام ۱۴۴۴ هـ.ق. / ۰۹ جوزا ۱۴۰۲ هـ.ش / ۳۱ می ۲۰۲۳ ميلادي

کاهش تعرفه گمرکی تراکتورهای وارداتی

وزارت مالیه تعرفه گمرکی تراکتورهای وارداتی از پاکستان را کاهش داد. وزارت مالیه کشور با انتشار اعلامیه ای گفته است که تعرفه گمرکی واردات تراکتورهای پاکستانی را به منظور حمایت و توسعه بیشتر بخش زراعت کاهش داده است.

علاقمندی یک شرکت روسی به تولید نفت از زباله ها در شهر کابل

نورالدین عزیزی سرپرست وزارت صنعت و تجارت با نماینده یک شرکت روسی دیدار کرد. دفتر مطبوعاتی وزارت صنعت و تجارت روز گذشته با نشر خبرنامه ای گفت که، در این دیدار محمد نسیم آغا نماینده ی ص ۷

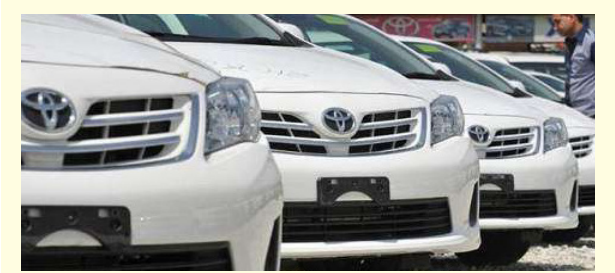

آغاز پروژه سرک اتصالی شمال - غرب کابل

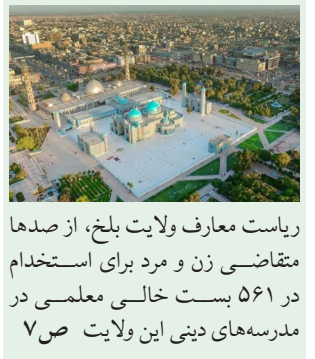
شهرداری کابل اعلام کرد که کار پاکسازی، برداشتن موانع و تخریب خانه های تحت استملاک مسیر ساخت سرک جدید اتصالی شمال-غرب کابل آغاز شده است. این سرک اتصالی از سرک شاهراه کابل پروان (شهرک ذاکرین) تا سرک قرغه در مربوطات... ص ۷

د ریاست الوزراء د دفتر لوی رئیس: سوداگر دي د افغانستان لاس موټر وارد کړي

د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزراء د دفتر لوی رئیس داکتر ملا عبدالواسع پروان د کندهار سپین بولدک د موټرو او پرزه جاتو د سوداګرو ټولني له استازو سره په کتنه کې وويل، چې سوداګرو د بدل لاس موټرو پرځای د افغانستان لاس موټر وارد کړي.

رقابت صدها زن و مرد بر سر احراز بست های معلمي در بلخ

د اطلاعاتو او رسنیو مرکز نوی رئیس معرفي شو. قاري محمد يوسف احمدی په رسمي توګه د حکومت د اطلاعاتو او رسنیو مرکز د رئیس په توګه دنده پیل کړه. نوموړي، چې له دې وړاندې د اسلامي امارت د مرستیال ویاند په توګه دنده ترسره کوله، پروان د اطلاعاتو او کلتور وزارت د پښتو دي د نصاب، علم، پکنالوژي او رسمیاتو ژبه شي ۴ مخ

کندهار کې ۱۵۰۰ جریبه ځمکه له غصبه وژغورل شوه

د کندهار د کرنی اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست مسوولین وایي، چې د دغه ولایت په دامان ولسوالۍ کې ۱۵۰۰ جریبه ځمکه د غصب څخه خلاصه شوې ده. د دغه ولایت د کرنیزو محصولاتو آمر مولوي شمس ۷ مخ

د دغه ولایت د کرنیزو محصولاتو آمر مولوي شمس ۷ مخ

د پاکستان له زندانونو سلگونه نور افغان بندیان خوشي کېږي

مسوولين زیاتوي، په پاکستان کې د ۲۶۰۰ افغان بندیانو له ډلې نږدې ۲۳۵۰ بندیان چې بنسټې د پاکستان په کراچۍ، بنار کې د افغانستان کونسلګرۍ وایي، تر راتلونکو دوو میاشتو به له ۲۹۰ ډېر افغان کډوال چې د پاکستان په زندانونو کې پراته دي، خوشې شي. د یادې کونسلګرۍ

«ما از تشنگی جان می دهیم، ایران از ما آب می خواهد»

این در حالی است که مقام های ایران با لحن تند از امارت اسلامی خواستار «حق آبه» از دریای هلمند شده اند. امارت اسلامی اجرای معاهده سال ۱۳۵۱ هجری شمسی در خصوص آب هلمند بین دو کشور را راه حل... ص ۳

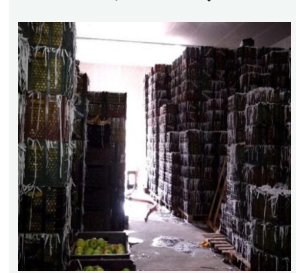

سرمقاله

راځی خپل نظام غښتلی او اقتصاد پیاوړی کړو

افغانان باید له تېرو ترڅو تجربو درس واخلي او خپل نظام غښتلی کړي د خپل ګران او محبوب هېواد افغانستان څخه د دفاع او پرمختګ لپاره په خپلو کې سره یوموتی شي ترڅو په دې توګه د خپلو داخلي او بهرنيو دښمنانو د لاسوهنو او مداخلو مخه ونیسو پردي خو ډېر راغلل او لاړل پرځای ددې چې زموږ وطن جوړ کړي برعکس ددوي نیابتي او استخباراتي جنگونو زموږ ښکلی هېواد لولپه او زموږ مؤمن او غیرتې ملت یې د فقر ترکچې را ټیټ او ذلیل کړ چې عمده علتونه یې خپلمنځي بې باوري او په نورو اتکا وه راځی نور د پردیو لاسونه له خپل هېواده لند او دسیسې یې ورشندې کړو خو دا هله امکان لري چې موږ د خپل حکومت ننگه وکړو او حکومت خپل ملت ته خپله غیر پراڼیزې دهغوی غوښتنې او وړې چې په دې سره د حکومت او ولس ترمنځ واټن له منځه ځي او یووالی رامنځته کېږي دترکچې انتخاباتو ته په کتو او په هغه کې د رجب طیب اردوغان ډیرله پسې بریا راز په یووالي کې و چې زیاتوالو ته یې ثابته کړه چې دترکچې ولس له خپل نظام او حکومت سره څومره مینه لري او رجب طیب اردوغان هم دترکچې او ترکی ملت... ۷مخ

کروندګر:

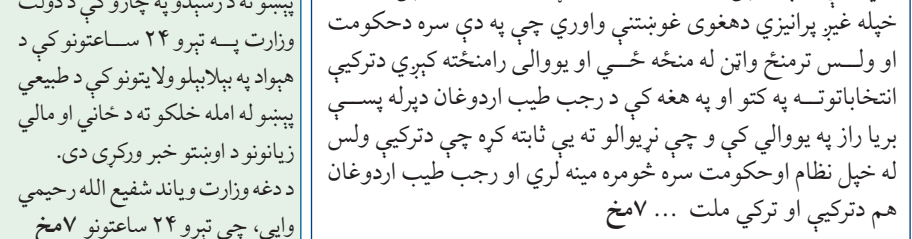

حکومت دي راته سرې خونې جوړې کړي په کابل کې یو شمېر کروندګر د معیاري سرو خونو له کمښته شکایت کوي. دغه کروندګر وایي، چې حاصلات یې د پخېدو په موسم کې په ټیټه بیه پلورل کېږي. دوی له حکومت څخه غواړي، چې د کرنیزو محصولاتو د ساتنې لپاره... ۷مخ

امارت اسلامی قباي زنده نظام گذشته را وصله می کند

د کابل او تهران ترمنځ مسایل په هغه حد کې نه دي چې کرکېچ رامنځته کړي ۳مخ

پېښو نه د رسېدو په چارو کې د دولت وزارت: ۲۴ ساعتونو کې د طبیعي پېښو له امله ۴ تنو ته مرګ ژوبله اوښتې

وروستیو سېلابونو کروندګرو ته درانه زیانونه اړولي

د کرنی او مالدارۍ خونه وایي، چې په روان لمريز کال کې کروندګرو ته جدي زیانونه اوښتې دي. د دې خونې مسوولین زیاتوي، چې په شمال کې د ملخانو یرغل او په ځینو سیمو کې سېلابونو د هېواد د کرنې برخه زیانمنه کړې ده. پېښو ته د رسېدو په چارو... ۷مخ

امارت اسلامی قباي ژنده نظام گذشته را وصله می کند

کشور نابود کرد 'نیروی بشری را کاهش داد' فرار سرمایه ها را بدنبال داشت 'فساد را گسترش داد و فقر و گرسنگی را به میان آورد.

این ها نمایانگر آن است که امارت اسلامی یک اقتصاد متلاشی شده و بیمار را از نظام گذشته به ارث برده است' اقتصاد متلاشی شده از یک سو و توقف برنامه های امداد رسانی و تعلیق کلی پروژه های عمرانی و زیر بنایی از سوی جامعه جهانی وضعیت را دشوار نه' بل پیچیده کرد و امارت اسلامی را در یک آزمون دشوار حکومتداری قرار داد.

امارت اسلامی محکوم به آن است که با بدی های بجا مانده از نظام گذشته نه تنها مبارزه کند بل آن را اصلاح نماید و برای بهبود و عمران ها تلاش نماید.

امارت اسلامی از ناهنجاری اجتماعی چون فقر و گرسنگی آگاه است و میکوشد با برنامه ریزی های متنوع به آن پاسخ گوید' برای به زانو در آوردن مشکلات چون فقر و گرسنگی سرمایه گذاری در پروژه های توسعه یی و پشتیبانی از تولیدات داخلی را راهکار خود انتخاب کرده است' راه اندازی پروژه های کلان اقتصادی، حمایت از صنایع کوچک و متوسط به منظور اشتغال زایی و همچنین توجه به زون های خاص اقتصادی و احیای تجارت و ترانزیت.

مسایل محوری در بحث رونق اقتصادی اند.

امارت اسلامی با راه اندازی پروژه های کلان عمرانی چون کانال قوش تپیه' آغاز کار بند پاشلطان هرات' آغاز کار بند خوش آباد در فراه' امضای چندین قرار داد خرد و بزرگ

۲۸ می، روز جهانی مبارزه با گرسنگی است' روز که میتواند تداعی کننده رنج میلیون ها انسان این کره خاکی باشد که گرسنه میخوابند و روز ها در تکاپو دریافت لقمه نانی اند که حداقل زنده بمانند.

سازمان ملل متحد ۲۸ می را روز جهانی مبارزه با گرسنگی نامیده است' انتخاب ۲۸ می به عنوان روز جهانی مبارزه با گرسنگی تنها یک نام در تقویم بین المللی نیست' تداعی کننده رنج میلیون ها انسان در جهان است که شب ها گرسنه میخوابند و روز ها هم در تکاپو دریافت لقمه نانی اند که حداقل زنده بمانند در حالی که گرسنگی تعریف اول فقر است.

حرف از گرسنگی در حالی به میان میآید که از این پدیده حرف های زیادی در افغانستان زده میشود و اوچا «همهانگ کننده کمک های سازمان ملل» مدعی است که بیش از ۲۸ میلیون انسان در این کشور با گرسنگی و فقر مواجه اند و رنج افغانان بلند تراز رنج مردمان کشورهای دیگر است .

افغانستان دچار مشکلات اقتصادی شدید است' مشکلات که دارد به بحران فقر تبدیل میشود و هزاران انسان در مانده در این کشور هر روز و هر شب گرسنگی را تجربه میکنند. در این جای شک نیست که فقر و گرسنگی در افغانستان واقعیت های نمایان در جامعه ما است مگر این دو پدیده آنی و تصادفی وارد زندگی مردم و جامعه ما نشده است' عواملی وجود دارد که زندگی مردم ما را از این دو پدیده متأثر کرده است' این پدیده های ناهنجار امروز چالش اصلی در برابر امارت اسلامی است و حتی گفته میتوانیم به عنوان یک حربه در برابر امارت اسلامی بکار میروند.

فقر و گرسنگی در افغانستان یک شبه ظاهر نشدند بل عامل و عواملی داشتند که تدریجی رشد کردند و حالا پا بر حلقوم مردم ما گذاشته اند.

فقر و گرسنگی قبل از تسلط دوباره امارت اسلامی' پدیده رنج دهنده در افغانستان بودند' نظام گذشته که بیشتر تصویری زشتی از فساد و نابرابری های دیگری اجتماعی را با خود داشت چنان وضعیت را خلق کرده بود که اداره و مدیریت آن از امکان بدور بود' همکاری امریکا با دلالان قدرت و نظارت ناکافی بر چشمه های عایداتی دولت آن وقت به رشد فساد در افغانستان انجامید و چنان تبعاتی داشت که نمیتوان آن در ظرف چند روز' چند ماه و چند سال حل کرد.

نتیجه سال های تجاوز، جنگ و منازعه زیر بنا ها را در

آغاز کار بازسازی ۵۸ مرکز صحتی در ولایت دایکندي

مسولان «موسسه بهزیستی تحرک» اعلام کرد که کار بازسازی ۵۸ مرکز صحتی فامیلی را به ارزش ۲۰ میلیون افغانی در ولایت دایکندي آغاز کرده اند. مسولان «موسسه بهزیستی تحرک» می گویند که کار بازسازی این مراکز روز دوشنبه، ۸ جوزا، با حضورداشت مقام های محلی امارت اسلامی در دایکندي آغاز شد. براساس سخنان مسولان این موسسه، این مراکز صحتی در نه ولسوالی ولایت دایکندي موقعیت دارد که به گونه معیاری بازسازی می شوند. به گفته آنان، هزینه این پروژه ۲۰ میلیون افغانی است که از سوی صندوق جمعیت سازمان ملل متحد تمویل می شود. گفتنی است که این موسسه چندی پیش کار ساخت و بازسازی ۲۴ مرکز صحتی را در ولایت بامیان نیز آغاز کرده بود.

تطبیق ده ها پروژه از سوی یک نهاد مدد رسان

یک نهاد مدد رسان، در چهار ولایت افغانستان 'کابل، هرات، بلخ و قندهار، ده ها پروژه اقتصادی را تطبیق می نماید. نهاد 'مرسی کورپس' روند تطبیق این پروژه ها را در ولایت های کابل، هرات، بلخ و قندهار آغاز کرده است. مسوول نهاد مرسی کورپس در سفر به هرات گفت: هدف از تطبیق این پروژه ها، رسیدگی به نیازهای بشردوستانه ی چند بخش اضطراری، جمعیت های آسیب پذیر از بحران است. تامین آب، صحت و حفظ الصحه، کمک های نقدی، ایجاد سرپناه و اسکان و بهبود و بازیابی اقتصادی خانواده ها و اقتصادهای کوچک پروژه هایی است که قرار است در این چهار ولایت تطبیق شود. مسوول نهاد مرسی کورپس می گوید که قرار است پنج میلیون و هفت صد هزار دالر امریکایی، صرف این برنامه شود. مولوی عبدالسلام هجرت رئیس احیاء و انکشاف دهات هرات، از این برنامه استقبال کرد و گفت که در همکاری با نهاد مرسی کورپس، به تطبیق این پروژه ها، زمینه سازی خواهند کرد.

کشف انبار مهمات در میدان وردک

یک انبار جنگ افزار در ولسوالی دایمیرداد میدان وردک کشف شد. این انبار، در یک اطلاعات کشفی نظامیان، در منزل یک تن از ساکنین ولسوالی مذکور کشف شد. مسوولان پولیس میدان وردک می گویند که از این انبار، سه کلاشینکوف، یک ده تکه، صدها مرمی کلاشینکوف بدست آمده است. این در حالی است که پولیس میدان وردک، در روزهای پسین، صدها جنگ افزار را جمع آوری و به برنامه ی جمع آوری سلاح تسلیم کرده اند.

فاریاب کی ترافیکی پېنې ۷ تنو ته مرگ ژوبله اړولې

د فاریاب په پښتونکوټ ولسوالۍ کې د یو فلانکوچ موټر د چپه کېدو له امله د یوې مېرمنې په گډون دوه تنه مړه شوي او پنځه نور ټپیان دي. د فاریاب ولایت د ترافیکو ریاست د حوادثو مدیر احمد فهیم کوهی

وایي، چې په ټپیانو کې دوی مېرمنې هم شاملې دي. دا په داسې حال کې ده چې له دې یوه ورځ وړاندې هم د یاد ولایت په قرغان ولسوالۍ کې د ترافیکی پېښې له امله یو تن وژل شوی و. په هېواد کې ډېرې ترافیکی پېښې د خرابو لارو او موټر چلوونکو د بې غورۍ له امله رامنځته کېږي.

کابل کې د الکولي مشروباتو کار خونه له منځه یووړل شوه

امنیتي سرچینو په پلازمېنه کابل کې د الکولي مشروباتو د یوې کارخونې د له منځه وړلو او یوه اندازه نشه یي توکو د له منځه وړلو خبر ورکړی دی. د کابل امنیتی قومندانۍ د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي، چې د دغه قومندانۍ د نشه یي توکو پسر وړاندې د مبارزې مدیریت خواکونو د یو لړ عملیاتو په پایله کې د شرابو یوه کارخونه او کڼ شمېر نشه یي توکي له منځه وړي دي.

د خبرپاڼې د مالوماتو له مخې په دغه توکو کې ۱۹ کیلو شیشه او ۴۰ بوتله شراب شامل دي. سرچینې زیاته کړې، چې د یادو نشه یي توکو په تور لس تنه هم نیول شوي دي. د کابل امنیتی قومندانۍ همدارنگه ویلي، چې د نیول شویو کسانو دوسیې به تر خپرېرو وروسته اړوندو ارگانونو ته وسپارل شي.

آگاهان سیاسی:

غرب مسبب اصلی فقر و گرسنگی فعلی در افغانستان است

برای واردات کالا از دیگر کشورها به افغانستان شده اند. اوضاع نشان ساخت که امریکایی ها هم در زمان حضور و هم بعد از شکست شان بخاطر منافع که در کشورها داشتند و دارند، اقتصاد افغانستان را سیاسی ساخته اند که این کار شان آسیب های فراوان را به تاجران در کشور وارد کرده است.

اکبری تاکید کرد: غربی ها به بهانه های مختلف تلاش دارند که مانع کمک برخی کشورها به افغانستان شوند، چون آنان بخاطر دنبال کردن اهداف کلان خود در منطقه می خواهند که افغانستان یک تهدید برای کشورهای همسایه و رقبای امریکا در آسیا باشد.

گفتنی است که امریکا بعد از سقوط نظام جمهوریت در اولین اقدام خود، پول های افغانستان را در بانک های این کشور و موسسات و بانک های بین المللی، مسدود کرد. این درحالی است که امریکا در افغانستان ۲۰ سال حضور نظامی داشت و در همه امور حکومت داری مداخله می کرد. در این مدت نظر به گزارش های که بطور کلی منتشر شده است، حدود ۲۵۰ هزار اتباع کشور جان های خود را از دست داده اند و حدود یک میلیون تن دیگر نیز زخم برداشته اند. در عین حال بیش از ۵ میلیون نفر در داخل کشور آواره و ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر نیز دیگر به خارج از کشور پناهنده شده اند.

تبادلہ اسعار از طریق بانک های کشور شده است. الکوژی، همچنین علاوه کرد که غربی ها با مسدود کردن دارای های افغانستان، مشکلات زیادی را برای شهروندان کشور و سازمان های کمک رسان ایجاد کرده اند، آنان در بخش انتقال پول از طریق بانک ها با معضلات زیادی روبه رو هستند.

او با بیان اینکه حکومت جمهوریت اجازه بستن قراردادهای بزرگ را در بخش معادن با کشورهای منطقه نداشت افزود: غربی ها زمان که در افغانستان حضور داشتند، مانع کارهای زیربنایی در کشور شدند، معادن افغانستان را بدون بستن قرارداد با حکومت جمهوریت استخراج و به بیرون از کشور انتقال میدادند.

این آگاه سیاسی ابزار داشت: غربی ها تلاش دارند که با مسدود کردن دارای های افغانستان بر امارت اسلامی فشار وارد کنند، اما این کار غربی ها خیانت بزرگ به حق مردم افغانستان است، زیرا پیامدهای آن متوجه اتباع کشور شده و بر مشکلات شهروندان کشور افزوده است.

در همین حال محمد قیس اکبری، یک تن از آگاهان امور اقتصادی نیز در صحبت با آوا گفت که برای غربی ها حقوق بشر و آزادی های فردی معنی ندارد؛ زیرا آنان با مسدود کردن دارای های افغانستان باعث تورم شدید، افزایش نرخ مواد غذایی و سایر کالا های اساسی و مشکلات بیشتری

آگاهان امور می گویند که مسبب اصلی فقر و گرسنگی فعلی در کشور نتیجه دو دهه سیاست های مداخله جویانه غربی ها در امور افغانستان می باشد؛ زیرا آنان در طول ۲۰ سال حضور شان در کشور، کاری زیر بنایی مهمی را برای مردم انجام ندادند.

به گزارش «آوا»، این اظهارات آگاهان امور در حالی مطرح می شود که به تازگی اداره هماهنگی کمک های بشردوستانه سازمان ملل متحد یا «اوچا» در گزارشی گفته است که بیست میلیون تن تا ماه مارچ سال ۲۰۲۳ با گرسنگی شدید در افغانستان روبه رو خواهند شد.

نعمت الله الکوژی، آگاه امور سیاسی در صحبت با آوا گفت که مسبب اصلی فقر و گرسنگی فعلی در کشور نتیجه دو دهه سیاست های مداخله جویانه غربی ها در امور افغانستان بوده است، زیرا آنان در طول ۲۰ سال حضور شان در کشور نه تنها اندک کاری زیربنایی را برای مردم انجام ندادند، بلکه بسیاری از معادن افغانستان به سرقت بردند.

الکوژی، تاکید کرد که غربی ها بعد از شکست شان در افغانستان آرام ننشسته اند، آنان دارای های مردم افغانستان را در بانک جهانی مسدود کرده اند که سبب فقر و گرسنگی بیشتر در کشور شده، چون مسدود ماندن دارای های کشور باعث کاهش داد و ستد تجارتي و محدودیت

د هلمند د حقابې په اړه د پېښېدونکې جگړې خیر ته ناست ملنګان!

خالق یار احمدزی

وروسته له هغه چې د افغان او ایرانی چارواکو ترمنځ د اوبو د حقابې پر سر ناندړی راپورته او ایرانی لوري د سیاست له پولو څو قدمه وړاندې پر افغانستان د تیري کواښ هم وکړ؛ په تعقیب یې ، د نیمروز ولایت د کنک ولسوالۍ په سرحدي سیمو کې د ایرانی عسکرو او افغان سرحدي ځواکونو تر منځ جګړه رامنځته شوه، چې تر څو ساعتونو یې دوام وکړ او په پایله کې یې له دواړو لوریو څو تنو ته مرګ ژوبله واوښته.

دغه جګړه کې دواړو لوریو پر یوه او بل د درنو او سپکو وسلو د ویشو ښه زړه پخ کړ او ځینې صحنې یې په ټولنیزو رسنیو کې هم لاس په لاس شوې؛ چې د انټرنشنل په نامه اسراییلي ساخت انټرنټي شبکې او دوشنبې میشتو مقاومتیانو یې هم په کوریج کې پوره غوښتنه ونډه واخیسته.

له جګړې وروسته سملاسي د دواړو لوریو خپاره شوي غبرګونونه متفاوت و، خو د څو ورځو په تیرېدو سره یې تعبیريزه ژبه نږدې یوه شوه.

د افغانستان د کورنیو چارو او دفاع وزارتونو دغه جګړه باندې خواشیني وښوده، ویې ویل چې دا جګړه ایرانی لوري پیل کړې او په وینا یې چې: ((اسلامي امارت د هري ستونزې لپاره خبرې اترې یوه معقوله لاره ګڼي، منفي اقدامات او د جګړې لپاره بهانې لټول د یوه لوري په کټه هم نه دي.))

خو د ایران د نظامي قواوو د مشر غبرګون دوه ځله خپور شو، چې له کواښ او اخطارونو ډکې خبرې په کې نغښتې وې او د اسلامي امارت په مشرۍ حکومت ته یې ناوړه ادبیات کارولي وو؛ چې د ایرانی رسنیو خبریالانو هم په دولتي پوښ کې ښې وځلولې. دغه راز په ټولنیزو رسنیو کې ددغه هیواد یو شمېر نورو سیاستونو هم ورته پاروونکې خبرې لاس په لاس شوې؛ خو افغان مقاماتو ورته هېڅ راز غبرګون ونه ښووده او همداسې یې پرېښودې.

د څو ورځو له تیرېدو وروسته، د ایرانی لوري دریځ نرمښت ته ور نږدې شو او د جګړې د پېښېدو د عامل په توګه یې وویل چې: ځواکونو یې د قاچاقبرانو پل

پوله یو رسمی قانون او تړون دی باید د هغه درناوی وشي، هره سرحدی ستونزه حللاره لري د پلمو لټول د مسئولو د حل منطقي لاره نه ده. د باختراژانس مبصرلیکي: د نیمروز ولایت د کنک ولسوالۍ په اړوند سیمو کې د اسلامي امارت او ایرانی پوله ساتو سرحدي ځواکونو نښته وکړه که څه هم تراوسه معلومه نه ده چې د دې نښتي عامل څه و، خو د اسلامي امارت سرحدي ځواکونه د ایران پوله ساتي ځواکونه د دې جګړې د پیل عامل بولي. داسي خبرونه هم شته چې ایرانی پوله ساتو پر پوله د نویو نښو د لګولو په لټه کې و او په ځینو سیمو کې یې د استحکاماتو د جوړولو قصد درلود چې د افغان ځواکونو له غبرګون سره مخ شول چې په پایله کې یې وسله واله نښته رامنځته شوه. که څه هم رسمي سرچینو د نښتې د لامل په باب څه نه دي ویلي، خو د سیمې د

شاهدانو او اوسېدونکو څرګندونې ښيي، چې ایرانی ځواکونه د یوې پېښې په رامنځته کولو سره، د افغان پوله ساتو حساسیت را وپاراوه. له بلده مرغه دا باورونه د افغانانو په منځ کې ورځ تر بلې پیاوړي کېږي، له هلمند سینده د ایران د اوبو د حقابې په اړه له شورماشور وروسته د ایرانیانو پلمې هم زیاتې شوې، هیله ده چې دا څرګندونې یوازې د یوې فرضيې او ګومان په

حد کې وي او واقعیت ونه لري.

دواړه ملتونه باید هوښیار و اوسي او ومني چې د استعمارکرو دسیسې دوام لري که دا دسیسې خپل ځای پیدا کړي د سیمې لپاره به وپجاړونکی وي. هر ناستنچول شوی عمل، د دواړو هېوادونو د ارزښتونو او کټو خلاف عمل خطرناکې پایلې لري، نو لازمه ده چې زموږ هر اقدام او حرکت معقول وي او

او که عضو انجمن بند کمال خان است می‌افزاید: «امسال ۵۰ مرتبه به بند رفتم، اما در کاسهٔ بند کمال‌خان آبی وجود ندارد که حتی نیمروز را آبیاری کند، چه برسد که به ایران آب برسد، اگر آب وجود داشته باشد، همسایهٔ ماست بخل نمی‌کنیم، اما حالا که آب نیست.» وی می‌گوید که او با دهاقین جلسه مشترک با مقام ولایت داشته تا آب بند کجکی هلمند را به طرف نیمروز رها کنند، اما مسوولان گفته اند که در بند کجکی نیز آب کم است. او طی پیامی به حکومت ایران گفت: « دولت و ملت افغانستان به پیمان سال ۱۳۵۱ متعهد است، اگر ایران آب داشته باشد ما مرزنشینان منفعت می‌بریم و برعکس ما آب داشته باشیم منفعت آن به زایل و زاهدان می‌رسد، اگر آنها خراب شوند ما هم نقص می‌کنیم، اگر زابل آب می‌داشت به ما هم می‌رسید، تقاضای منیم تا وضعیت خشک‌سالی نیمروز را دیده بعداً دعوا بالای آب داشته باشند. «امین‌الله باشندهٔ ولسوالی چخانسور این ولایت گفت که سال پار برخی باشندگان چخانسور مواشی شان را از خشکسالی از دست دادند و به ایران آواره شدند.

به گفتهٔ او، اگر امارت اسلامی به معضل خشک‌سالی توجه نکند، نیمروز با خاک یک‌سان می‌شود. حکمت‌الله باشندهٔ ولسوالی کنگ ولایت نیمروز می‌گوید: «نیمروز گرم است، در این فصل سال قیمت آب در زرنج سه برابر می‌شود، در کنگ مردمی که چاه آب دارند، دروازه می‌زنند و قفل می‌اندازند تا اهالی قریه آب نگیرند زیرا چاه‌ها ظرف دو ماه خشک می‌شود.»

«مالو تشنگی چای می‌دهیم» لیرانی ۰۰۰

خواست تا از بند کجکی هلمند به مردم نیمروز آب بدهد، زیرا نیمروز در آب بند کجکی بیست درصد سهمیه دارد.

این درحالی است که مولوی امیرخان متقی سرپرست وزارت خارجهٔ افغانستان چند روز پیش در واکنش به سخنان مقام‌های ایران در مورد حق‌آبه از آب هلمند گفته بود که آب بندکمال خشک شده و آب بند کجکی هلمند نیز کاهش چشمگیر داشته‌است. عبدالروف آخندزاده یکی دیگر از زمینداران منطقهٔ سردشت مرکز این ولایت نیز می‌گوید که از پنج سال به این طرف به علت خشکسالی هیچ حاصلی از ۵۰۰ جریب زمین خود نگرفته است . او افزود، پارسال گندم، جو، جواری، خربوزه و تربوز کشت کرده بود، اما تاوان کرد چون تنها یک بار آبیاری شد و بدون مقدار کمی گندم حاصلی از آن برداشت نکرد. آخندزاده می‌افزاید: «بسیاری از دهاقینی که دو سال کشت کردند تاوان کردند، امسال حاضر نیستند کشت کنند، دهاقین حتی زمین ما را رها کردند، می‌گویند سر فلک کارگری کنیم مزد خوب به دست میاریم از این زمین هیچ حاصلی نیست، زمین حالا به خودم مانده و آب هم نیست.»

د کابل او تهران ترمنځ

مسایل په هغه حد کې نه دي چې کرکېچ رامنځته کړي

د دواړو لورو کټو ته درناوی ولري. د افغانستان اسلامي امارت د چارواکو له نظره، د افغانستان او ایران ترمنځ مسایل په دې حد کې نه دي چې د کرکېچ د رامنځته کولو سبب شي او دا ستونزې د خبرو او تفاهم له لارې حل کېدای شي. اسلامي امارت د مسانلو حل ته د تفاهم او خبرو اترو له نظره کوري او له ایرانی ورونو څخه هم همدا تمه لري.

او افزود: «در این فصل سال امراض گوناگون در کنگ از آب‌های کثیف، چاه‌های سر باز، و آلودگی پیدا می‌شود، مردم از خاطر نبود آب از نیمروز فرار می‌کنند ایران از حلقوم خشکیده ما آب می‌خواهد، تاسف آور است.» در همین حال گل احمد فضلی آمر بخش حیوانی ریاست زراعت نیمروز گفت که از دو سه سال به این طرف دهاقین و زمیندارن در این ولایت به دلیل خشکسالی ضرر می‌کنند. موصوف می‌گوید: «دهاقین به امید آب بند کمال خان کشت کردند اما اول سال یک بار آب می‌آید تخم شان در زمین خشک می‌شود خصوصاً مردم زرنج و ولسوالی‌های چخانسور و کنگ هیچ حاصل نگرفتند.» بنا بر معلومات او، در نیمروز ۹۰ هزار راس مواشی وجود دارد که سال گذشته در نیمروز ۵۰۰۰ مواشی تلف شدند مالداران را بسیار خساره مند کرد، آب زیر زمینی در ولسوالی چخانسور و کنگ وجود ندارد، ساحه علفزار نیست، مالداران حدود ۳۰ هزار مواشی خود را به ولایات همجوار بردند، اگر به مشکل آب نیمروز رسیدگی نشود ۴۰ فیصد مواشی که در نیمروز مانده هم امسال می‌میرند.» فضلی می‌فزاید، نیمروز ۱۶۰ هزار هکتار زمین قابل زراعت دارد که از آن جمله امسال ۸۰ هزار هکتار کشت شده، ولی امیدواری برای حاصل وجود ندارد و در دو ولسوالی (کنگ و چخانسور) اصلا کشت صورت نگرفته است .

پر کانونو پانگونه اقتصاد پیاوړی کوي

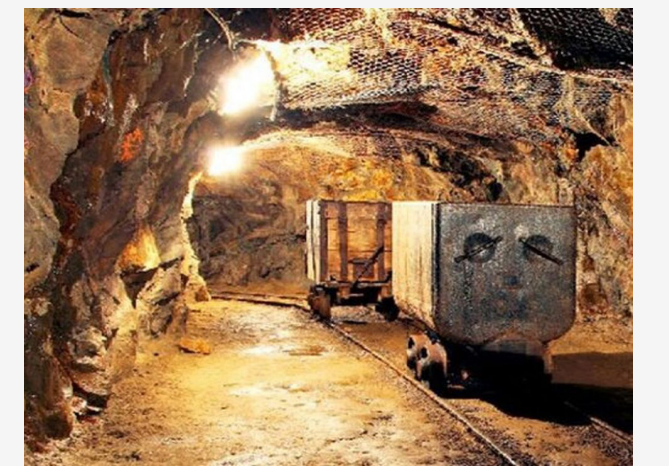
شاه محمود دروېش

افغانستان د طبیعي زیرمو له پلوه ډېر بډای دی، چې له طبیعي زیرمو یې د ملي شتمنیو په توگه گڼه پورته شي او له غیر قانوني کیندنو او استخراج یې مخنیوی وشي، بې له شک د اقتصاد په وده او پرمختیا کې ښه او گټور تاملېدای شي، چې همدې اصل ته په کتو د اسلامي امارت د مشرتابه په لارښوونه په هیواد کې د ځینو کانونو او طبیعي زیرمو د استخراج چارې پیل شوي دي، په همدې تړاو د معادن او پترولیم وزارت له قوله ویل شوي، چې د سرپیل ولایت د قشقری نفت معادن څخه هره ورځ ۲۵۰ ټنه خام نفت استخراجېږي، پخوا څلورحلقې څاگانې فعاله وې او اوس درې حلقې نورې څاگانې هم فعاله شوې، نو په ورځني ډول له دغه څاگانو ۲۵۰ ټنه نفت استخراجېږي او تراوسه ۱۷ زره ټنه نفت هم تصفیه شوي دي، د اوس لپاره زموږ د استخراج کچه په ورځني ډول ۲۵۰ ټنه ده چې پخوا ۲۰۰ ټنه وه، د قشقری په ساحه کې تراوسه ۱۳۶۶۹ ټنه خام مواد تصفیه شوي، بل لورته د صنایعو او معادن خونه وایي، په پام کې لري چې له بهرنیو شرکتونو سره یوځای د معادنو د استخراج په برخه کې پانگونه ولري او په دې برخه کې یې له ځینو شرکتونو سره یې خبرې پیل کړې دي، د معدنونو په برخه کې چې هرڅومره پانگونه ډېره شي، افغانستان به په چټک ډول خود کفاشي، ځکه نفتي توکي داخلي اړتیاوې پوره کوي.

خو په ډېرې خوشینۍ سره باید وویل شي چې د اسلامي امارت بودجه د دې جوگه نه ده چې په هراړخیزه توگه د هیواد په کانونو، طبیعي زیرمو او هم ترڅنگ یې په سترو او کوچنیو پروژو کار پیل کړي خو دغه چارې د اسلامي امارت ترڅنگ د خصوصي پانگې اچونو په مرسته هم ترسره کېدای شي، بڼا دې کارته باید پانگوال راودانگي چې د گڼو طبیعي زیرمو په راییستلو، د صنعتي فابریکو په جوړولو او بیارغونې کار پیل کړي، چې په داسې بنسټیزو پروژو کې د کارپیل به مثبتې او گټورې پایلې ولري، له یوې خوا به بیکارو هیوادوالو ته د کار زمینه او ښه شرایط برابرشي، له بل لوري به طبیعي زیرمو را ایستل د هیواد د اقتصاد په وده او پرمختیا کې ښې او گټورې اغیزې ولري خوش شرط دادی چې تولې چارې یې باید په بشپړصداقت او رویتیا پرمخ لاړې شي.

د دې ټکی یادونه هم ضروري ده، که چېرې په هراړخیزه توگه کورني او بهرني پانگه وال په بېلابېلو برخو کې پانگونه وکړي نو بې له شکه یې گټې نه وي، ځکه افغانستان د کانونو په برخه کې ډېرښه امکانات لري، د دې تر څنگ ښه استعدادونه اوستر بشري ځواک هم لري چې باید له دغو ټولو په ښه توگه گټه واخیستل شي چې په دې برخه کې واقعاً د اسلامي امارت او ترڅنگ یې مسوول ارگانونه دنده لري چې زیاته پاملرنه وکړي او کورني او بهرني پانگه وال دې ته وهڅوي چې په دې برخه کې پانگونه وکړي.

د هیواد د کانونو او طبیعي زیرمو په استخراج سره گڼ شمېر کاري بوختیاوې هم رامنځته کېږي او د هیواد ډېر ځوانان چې همدا اوس د بیکارۍ او بې روزگارۍ له امله د مهاجرت ستونزمن ژوند ته مخه کوي دوی ټولته په هیواد کې د ننه د سالم کار او روزگار زمینه برابرېږي، نوارینه ده چې افغان پتمن ولس باید په هراړخیزه توگه له اسلامي امارت سره همکاراومرستندوي و اوسي او د کاني زیرمو د سالم استخراج، د اقتصادي بنسټونو د ودې او پراختیا په برخه کې هراړخیز پلانونه په منظم ډول طرحه او په ښه توگه تطبیق کړي، چې په پایله کې د گران هیواد د پرمختگ او قدرمنو هیوادوالو د هراړخیزې هوساینې سبب شي او دمگرۍ هیوادوال له کومستونزو سره مخامخ دي بې له شکه چې دغه ستونزې یوازې اویوازې د هیواد د ملي اقتصاد د ودې او پرمختگ په پایله کې سمبنت موندلې شي اوبس، پردې بنسټ دا لازمي بریښي چې د هیواد د ملي اقتصاد د ودې او پرمختگ لپاره باید افغان ولس په گډه د هراړخیزې همکارۍ له مخې لاس په کارشي.

پښتو دې د نصاب، علم، ټکنالوژۍ او رسمیاتو ژبه شي

احمد راشد

د هغه زړه ته ولوېږي. په نړۍ کې په زیاته کچه ژبې شتون لري، ښايي ونه شمېرل شي، خو ویلاي شو چې له سیمه ییزو لهجو پرته په نړۍ کې تر ۶۰۰۰ زیاتې ژبې شتون لري، چې تر ۲۰۰ زیاتې ژبې یې تر یو میلیون زیات ویونکي لري. زیاتره ژبپوهان اندېښنه لري، چې تر راتلونکو سلو کلونو پورې به د نړۍ تر نیمايي زیاتې ژبې له منځه لاړې شي. دوی وايي، د یوې ژبې د له منځه تللو خطر هغه وخت زیات دی، چې د ویونکو شمېر یې تر سل زره کم وي، دا په داسې حال کې ده، چې په نړۍ کې تر ۳۰۰۰ زیاتې ژبې تر سل زره کم ویونکي لري.

دا چې د ژبو له منځه تلل کومه نوې خبره نه ده، بلکې د تاریخ په اوږدو کې زیات شمېر ژبې له منځه تللي دي. له ژبې سره یې ټول اثار هم له منځه ځي، چې یوه لویه ضایعه بلل کېږي. په یویشتمه پېړۍ کې د یوې ژبې ارزښت هغه وخت زیاتېږي، چې په علمي لحاظ غني شي. کله چې یوه ژبه زیاتې لیکني او علمي سرچینې ولري نو د نورو ژبو ویونکي هم د هغې زده کړې ته اړ کېږي. خو په کومه ژبه چې معلومات کم پیدا کېږي، نو ویونکي یې اړ کېږي چې نورې ژبې زده کړي او دا د دې لامل کېږي، چې ژبه ورو ورو ضعیفه شي او په پای کې له منځه لاړه شي. نو د پښتو ژبې د غني کولو لپاره تر ټولو غوره لاره د دې ژبې په معلوماتي لحاظ غني کول دي. اسلامي امارت دې په ښوونیز او تحصیلي نصاب کې پر پښتو ژبه لا ډېر علمي اثار ور زیات کړي. همدارنگه، هغه پښتانه چې په بېلابېلو برخو کې یې زده کړې کړي، د خپل مسلک اړوند څېړنیزې مقالې، کتابونه او اثار دې په پښتو ژبه ولیکي. په دولتي کچه هم په کار ده چې رسمي چارې په پښتو ژبه شي. د دې ژبې د پیاوړتیا لپاره د طرحې جوړول، د هغې د املا معیاري کول او واحدول د دولتونو ستر مسئولیت دی. موږ ټول باید په دې توگه پښتو ژبه غني کړو.

ده، که څه هم د مورنۍ ژبې نوم د مور له کلمې اخیستل شوی، خو هدف یې هغه ژبه ده، کومه چې یو انسان د لمړي ځل لپاره زده کوي. مثلاً: یو ښځه له واده کولو وروسته داسې کورنۍ ته ځي، چېرته چې د دوی په ژبه خبرې نه کېږي، نو کله چې نوی ماشوم نړۍ ته راځي، د هغه مورنۍ ژبه د همدې سیمې ژبه ده، چېرته چې پیدا شوی. د مورنۍ ژبې له اړه خان عبدالغفار خان ویلي: کوم قوم ته چې خپله ژبه سپکه شي، قوم سپک شي او کوم قوم نه چې ژبه ورکه شي، قوم ورک شي.

د شلمې پېړۍ په پیل کې گومان کېده په نړۍ کې به له زرو ډېرې ژبې نه وي، خو د وخت په تېرېدو، د څېړنو او د معلوماتو په زیاتېدو خلک پوه شول چې په نړۍ کې په زرگونو ژبې دي چې ځینې یې لږ او ځینې یې ډېر ویونکي لري. د پښتو ژبې ودې او پرمختگ لپاره لېوالتیا، د ادبیاتو مینه والو هلې ځلې او د خواله رسنیو رول پر خپل ځای، خو تر څو چې ژبه د نصاب برخه نه شي، په محکمه او بازار کې اهمیت و نه مومي ودې او پرمختگ ته یې ډېره هیله مندي نه شته. نو ویلاي شو، چې ژبه د یوه قوم کلتور او عنعنات ساتي او نویو نسلونو ته یې لېږي. هغه کورنۍ چې چې نوی پیدا شوی ماشومان یې له خپلې مورنۍ ژبې لرې پاتي کېږي، هغه د خپل قوم له ټولو ارزښتونو او عنعناتو نا خبره وي. هغه کسان چې په خپله مورنۍ ژبه زده کړې کوي، هغوی کولای شي په ښه توگه څېړنې وکړي او یا په کارونو کې په اسانۍ سره نوښت وکړي. ډاکټر جیم کیومنز ویلي: هغه کوچنیان چې خپله مورنۍ ژبه یې ښه زده وي، په ښوونځي کې د نورو ژبو د زده کولو ښه استعداد لري. نېلسن منډېلا وايي، که له یو چا سره په داسې ژبه خبرې وشي چې هغه پرې پوه شي، نو ستا خبره به د هغه مغزو ته ولوېږي، خو که له هغه سره د هغه په مورنۍ ژبه خبرې وکړي نو دا به

د غبرگولي ۸ مه یا د مې ۲۹ مه د پښتو ژبې نړیواله ورځ ده. دا ورځ کابو یوه لسيزه وړاندې د پښتو ژبې د لا بډاینې، پرمختگ او د دې ژبې د پرمختگ پر وړاندې د شته خنډونو د له منځه وړلو په موخه د پښتو ژبې د نړیوالې ورځې په نوم ونومول شوه. پښتو ژبه چې مخینه یې زرگونو کلونو ته رسېږي، اوس د نړۍ د ۵۰ لومړنیو ژبو په نوملړ کې ځای لري او نږدې ۸۰ میلیونه وگړي پرې خبرې کوي.

د پښتو ژبې نړیواله ورځ چې له دې وړاندې به د افغانستان په گډون، په کوزه پښتونخوا، پاکستان، هند او د نړۍ په یوشمېر نورو هېوادونو کې د بېلابېلو غونډو، سیمینارونو او علمي پروگرامونو په جوړېدو سره نمانځل کېده، خو سړ کال په حکومتي او ولسي کچه چا د دې مهمې ورځې یادونه و نه کړه. زه هم په خپل وار د پښتو ژبې د ورځې د نمانځلو په پار د افغانستان ټولو درنو هېوادوالو ته او په ځانگړې توگه د دې سترې ژبې ویونکیو ته هغه که د نړۍ په هر گوټ کې وي مبارکي وایم. پښتو یوازې ژبه نه، بلکې یو فرهنگ، دود او د ارزښتونو ستره تگلاره هم ده. په داسې حال کې چې د گران هېواد ټولو ژبو ته ځانگړی درناوی لرم هغه داچې د افغانستان لرغونی تاریخ او د پښتو او دري دوه رسمي او ملي ژبې یو له بل سره دومره ژورې او نه بېلېدونکې جرړې او رېښې دومره تاریخي مخینه لري چې په هېواد کې مېشت قومونه یې یو له بل سره د ملي یووالي په تار کلک تړلي او گران هېواد افغانستان یې یو موی او غښتلی ساتلی دی.

پښتو ژبه چې د اریانا یوه لرغونې ژبه شمېرل کېږي، مخینه او سر یې زموږ د تاریخي لاسوندونو پر بنسټ، ویدي سرودونو ته ور رسېږي. آن د لومړني گرځندوی چې له چین څخه راغلی و، د هغه په یونلیک کې هم د پښتو ژبې یادونه شوې وه چې د پکښتیانه، پکښت او د پکت له خبرو یې را اخلې. ځینې استادان لا هم د سرخ کوتل د کتیبي له لوستلو یا د نورو لاس ته راغلو اثارو له مخې، پښتو ژبه لرغونې گڼي.

پښتانه د نړۍ یواځینی ملت دی، چې په لویه کچه په قبایلي ډلو وېشل شوي د پښتنو د وگړو د ټولټال شمېر اټکل څه ناڅه ۴۲ میلیونه شوی، خو د پښتنو د ډېرو تېرونو کوچیانې طبیعت د دوی د سم شمېرنې مخه نیولې او تر اوسه پورې د دوی سرشمېرنه نه ده مالومه شوې، خو بل لامل یې له ۱۹۷۹ نه را پدېخوا په لوی افغانستان کې د سیمې رسمي سرشمېرنې نشتوالی دی.

د پښتنو تاریخ ډېر لرغونی دی او د دوی په هکله د لا نورو څېړنو اړتیا لیدل کېږي. د پښتنو سیمې د عیسی (ع) نه دوه زره کاله وړاندې، د بېلابېلو خلکو لخوا نیول شوي او د بېلابېلو مهاجرتونو په سبب اغېزمنې شوي. ایرانیانو، هندوآریانیانو، مادیانو، پارسیانو او د ماوریانو سره سره نورو ولسونو لکه سکیتانو، کوشانیانو، هیفتالیانو، مصریانو، عربانو، ترکانو او مغولانو هر یوه په خپل وار په دغه سیمو حکومتونه کړي. د پښتنو د آر په هکله په دواړو ډلو کې هم په خپلو پښتنو کې او هم په غیر پښتنو تاریخ پوهانو کې مخالف اندونه شته، چې ځینې یې نوي او ځینې نور یې لرغوني او افسانوي بڼه لري.

مورنۍ ژبه هغه ژبه ده، چې یو انسان یې د لومړي ځل لپاره په خپل کور کې زده کوي. زیاتره خلک په دې باور دي چې مورنۍ ژبه هغې ژبې ته ویل کېږي، په کومه ژبه چې د یوه انسان مور خبرې کوي، خو داسې نه

شورا

غزل

حضرت بیدل (رح)

کتاب عافیتی قیل و قال باب تو نیست
ببند لب که جز این نقطه انتخاب تو نیست
برون دل نتوان یافت هرچه خواهی یافت
کدام گنج که در خانه خراب تو نیست
سپند مجمر تسلیم قانع ازلی ست
بس است نال اگر اشک با کباب تو نیست
اگر تو لب نگشایی ز انفعال طلب
جهان به غیر دعا‌های مستجاب تو نیست
نفس جو صبح، غنیمت شمار موهومی ست
زمان اگر همه پیری ست جز شتاب تو نیست
به داغ منت احسانم ای فلک منشان
دماغ سوخته را تاب ماهتاب تو نیست
چه آسمان چه زمین انفعال روبوشی ست
تو گر پری شوی این شیشه‌ها حجاب تو نیست
به جلوهٔ قو ازل تا بد جهان عدم اسب
در آفتاب قیامت هم آفتاب تو نیست
کجا بریم خیالات بوج علم و عمل
به عالمی که تویی هیچ چیز باب تو نیست
ز دل معاملهٔ عین و غیر پرسید
زبان گزید که جز شبههٔ حساب تو نیست
گل بهار و خزان ظهور بکرنگ است
تو هم بیال که جز باد در حباب تو نیست
مقیم خانهٔ زینی چو شمع آگه باش
که پا به هر چه نهی جز سرت رکاب تو نیست
سلامت سر مژگان خویش باید خواست
به زیر سایهٔ دیوار غیر خواب تو نیست
در آتشیم ز بی‌انفعالی‌ات بیدل
که می‌گذازی وچون شیشه نم در آب تو نیست

حکایت

حضرت عطار (رح)

عاشقی از فرط عشق آشفته بود
بر سر خاکی بزاری خفته بود
رفت معشوقش به بالینش فراز
دید او را خفته وز خود رفته باز
رقعه‌ای بنبشت چست و لایق او
بست آن بر آستین عاشق او
عاشقش از خواب چون بیدار شد
رقعه برخواند و برو خون بار شد
این نوشته بود کای مرد خموش
خیسز اگر بازارگانی سیم گوش
ور تو مرد زاهدی، شب زنده باش
بندگی کن تا به روز و بنده باش
ور تو هستی مرد عاشق، شرم‌دار
خواب را با دیدهٔ عاشق چه کار
مرد عاشق باد پیماید به روز
شب همه مهتاب پیماید ز سوز
چون تو نه اینی نه آن، ای بی‌فروغ
می‌مزن در عشق ما لاف دروغ
گر بختند عاشقی جسز در کفن
عاشقش گویم، ولی بر خویشتن
چون تو در عشق از سر جهل آمدی
خواب خوش بادت که نااهل آمدی

شریعت

د اخلاص سورت فضایل

شپږمه برخه / خالد مشعل

۴۲ — عن عقبه رضي الله عنه: أن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قال له: ألا اعلمك سوراً ما أنزل في التوراة ولا في الزبور ولا في الانجيل ولا في الفرقان مثلها؟ قلت: بلى، قال: (قل هوَ) و (قل اعوذ).

(الاتقان في علوم القرآن، ص: ۸۰۵)

ژباړه: له عقبه رضي الله عنه نه روایت دی، وایي نبي عليه السلام وویل: داسې سورتونه در ونه ښیم؟ چې دغو سورتونو په څېر نه په تورات، نه په زبور، نه انجیل او نه په فرقان کې نازل شوي وي، راوي وایي ما وویل: ولي نه، رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل: (قل هوَ) او (قل اعوذ) دي.

۴۳ — عن عقبه بن عامر قال: لقيت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فابتدأته فأخذتُ بيده، فقلت: يا رسول الله، بم نجاة المومن؟ قال: يا عقبه احْرُس لسانك وليَسْعَكْ بيثك، وابك على خطيتك قال: ثم لقيني رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فابتدأني فأخذني بيدي، فقال: يا عقبه بن عامر، ألا اعلمك خير ثلاث سُورٍ أنزلت في التوراة، والأنجيل، والزبور، والقرآن العظيم؟ قال: قلت: بلى، جعلني الله فداك. قال: فاقْرَأْني: (قُلْ هُوَ) (وَقُلْ أَعوُذُ) (وَقُلْ أَعوُذُ) ثم قال: يا عقبه، لا تَسْهَنْ ولا تُبْت ليلة حتى تقرأهن. قال: فما نسيتهن منذ قال: (لا تسهن)، وما بت ليلة قط حتى أقرأهن. قال عقبه، ثم لقيت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فابتدأته، فأخذت بيده، فقلت: يا رسول الله، أخبرني بفواضل الأعمال. فقال: (يا عقبه، صل من قطعك، وأعط من حرّمك، وأعرض عن ظلمك).

(تفسير القرآن العظيم: ۹ / ۵۳۷، المسند (۴ / ۱۴۸)

ژباړه: له حضرت عقبه بن عامر رضي الله عنه نه روایت دی، هغه وایي، چې: ما له نبي عليه السلام سره ولېدل. له مخامخ کېدو سره سم مي د نبي عليه السلام لاس مبارک ونيو، ومي ويل: اي رسول الله صلى الله عليه وسلم، د مؤمن (مسلمان) خلاصون يا نجات په څه کې دی؟ نبي عليه السلام وویل: ژبه دې وساتي او له کناھونو پېښماني. حضرت عقبه رضي الله عنه وایي: له دې وروسته نبي عليه السلام راسره مخامخ شو، لومړی يي زما لاس ونيولو، بيا يي وفرمایل: اي عقبه د عامر زويه! آيا زه تا له دريو داسې سورتونو خبر نکړم کوم چې په تورات، زبور، انجيل او قرآن کریم کې نازل شوي. عقبه وایي: ما وویل: ولي نه، له تا زار شم. بيا رسول الله صلى الله عليه وسلم ما ته (قُلْ هُوَ)، (قُلْ أَعوُذُ) او (قُلْ أَعوُذُ) ولوستل او ويې وېل: اي عقبه! دا مه هېروه، او داسې شپه مه تېروه چې دا درې سورتونه دې نه وي پکې لوستلي. حضرت عقبه رضي الله عنه وایي: له کله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ما ته دا ويلي:

دا (درې سورتونه) مه هېروه، ما نه دي هېر کړي او نه مي داسې شپه تېره کړې چې دا درې سورتونه مې نه وي پکې لوستلي. حضرت عقبه رضي الله عنه وایي: بيا زه له نبي عليه السلام سره مخامخ شوم. لومړی مي د نبي عليه السلام لاس ونيولو بيا مي وويل: اي د الله رسول! ما ته غوره (افضل) عملونه راوښيه؛ نو رسول الله صلى الله عليه وسلم وويل: اي عقبه رضي الله عنه! چا چې خپلوي درسره پرې کړه ته يي ورسره پاله، څوک دې چې محرومي هغوی ته وړکړه کوه. او څوک چې درباندي ظلم کوي له هغه تېرېږه.

۴۴ — عن انس بن مالک رضي الله عنه قال: قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: من قرأ: اذا زلزلت، عدلت له بنصف القرآن، و من قرأ: قل يايها عدلت له بربع القرآن و من قرأء: قل هوَ عُدلت له بثلث القرآن.

(اخرجه الترمذی، کتاب فضائل القرآن: ۲ / ۱۳۲، والبيهقي في شعب الایمان: ۲ / ۴۷۹)

ژباړه: له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی، وایي: رسول الله صلى الله عليه وسلم وویل: چا چې (اذا زلزلت) ولوست نو د ده لپاره د قرآن نيمایي هومره اجر او ثواب دی او چا چې (قل يايها) تلاوت کړ، هغه ته د قرآن د څلورمې حصي برابر ثواب او اجر رسېږي. او چا چې (قل هوَ) قرأت کړ؛ نو د ده لپاره د قرآن د دريمې برخې هومره ثواب دی.

۴۵ — عن ابى هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قرأ في ركعة الفجر: قل يايها و قل هوَ .

(اخرجه مسلم، کتاب صلاة المسافرين وقصرها، باب استحباب ركعتی سنة الفجر: ۱ / ۵۰۲)

ژباړه: له حضرت ابو هريره رضي الله عنه نه روایت دی، وایي: رسول الله صلى الله عليه وسلم د سهار په دوو رکعتونو کې (قل يا ايها) او (قل هوَ) تلاوت کړل.

۴۶ — عن عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما قال: كان رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يقرأ في المغرب (قل يايها، وقل هوَ).

(اخرجه ابن ماجه، باب القراءة في صلاة المغرب: ۱ / ۲۷۲)

ژباړه: له حضرت عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما نه روایت دی، وایي: چې: رسول الله صلى الله عليه وسلم به د ماښام لمانځه کې (قل يا ايها او قل هوَ) تلاوت کول.

۴۷ — عن أبي بن كعب رضي الله عنه قال: قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: من قرأء (قل هوَ)

فكانما قرأ ثلث القرآن.

(أخرجه أبو عبيد في فضائله، باب فضل (قل هو) ص: ۱۴۴، واحمد في (المسند: ۵ / ۱۸۵)، سنن

النسائي الكبرى، برقم: ۱۰۵۲۱)

ژباړه: له حضرت ابي كعب رضي الله عنه نه روایت دی، وایي: رسول الله صلى الله عليه وسلم وویل: چا چې (قل هوَ) سورت تلاوت کړ، لکه درېمه برخه قرآن يې چې لوستلی وي!

۴۸ — عن ابن عمر رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ من دخل يوم الجمعة المسجد فصل اربع ركعات يقرأ في كل ركعة (بفاتحة الكتاب و قل هوَ) خمسين مرة فذلك ماتنا مرة في اربع ركعات، لم يمّت حتى يرى منزله في الجنة أو يرى له.

(کتاب الشعب تفسیر القرطبي: ۸ / ۷۳۳۹)

ژباړه: له حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما نه روایت دی، وایي: چې: رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل: څوک چې د څمعهې په ورځ جومات ته ننوت، د څلور رکعتونو نفلو نیت يي وتړلو او په هر رکعت کې يي پنځوس ۵۰ ځلې د فاتحي سورت (الحمدلله) او ورپسې (قل هوَ) تلاوت کړ، چې دا په څلورو رکعتونو کې دوه سوه (۲۰۰) واري شو؛ نو دی به تر هغې ونه مري، تر څو په جنت کې خپل مکان (مانی) ونه ويني او يا ور ښکاره نه کړل شي.

۴۹ — عن جابر بن عبدالله رضي الله عنهما في حديث طويل قال فيه: ثم نفذ الی مقام ابراهيم عليه السلام فقرا: (واتخذوا من مقام فجعل المقام بينه و بين البيت: كان يقرأ في الركعتين (قل هوَ ، وقل يا ايها الكافرون... الخ).

(أخرجه مسلم، کتاب الحج، باب حجة النبي صلى الله عليه وسلم: ۲ / ۸۸۶)

ژباړه: له حضرت جابر بن عبدالله رضي الله عنهما نه يو اوږد حديث روایت دی، په هغه کې دی، وایي: چې: نبي عليه السلام مقام ابراهيم ته تشریف راوور. او دا (واتخذوا من مقام ابراهيم مصلی) آیت شريف يې ولوست او د مقام ابراهيم او بيت الله تر منځ يې دوو رکعتونو کې (قل هوَ) او (قل يا ايها) ولوست.

په خوب کې د سورة اخلاص د ويلو تعبير:

حضرت ابن سيرين رضي الله عنه وېلي، که خوب کې مو ولېدل چې د اخلاص سورت لولئ؛ نو د دين لار کې به مخلص شئ او د درهېزکاري زهد او عبادت توفيق به وموئ!

(تعبير الرويا ۳۶۹)

ومن الله توفيق

د اسلامي ثقافت ارزښتونه

مولوي نورالحق مظهري

پوره آماده کېږي.

په اسلامي تعليماتو باندې سمبال انسان د اسلام دفاع، د شريعت تفهيم، د اسلامي شعايرو احترام، د اسلامي عقيدې پر اساس ولاء او براء ته ژمنتيا، اسلامي ټولني ته خدمت او په ښوونيز نظام کې د اسلامي ثقافت عملي کول د خان اساسي او ايمانې دندې بولي او په هر وخت او حالت کې يې د عملي کولو لپاره کار کوي.

نورو په لمسون د مستقيم مسير څخه اوښتي وي او د شخصي منافعو او مادياتو لپاره يې هر څه شا ته غورځولي وي.

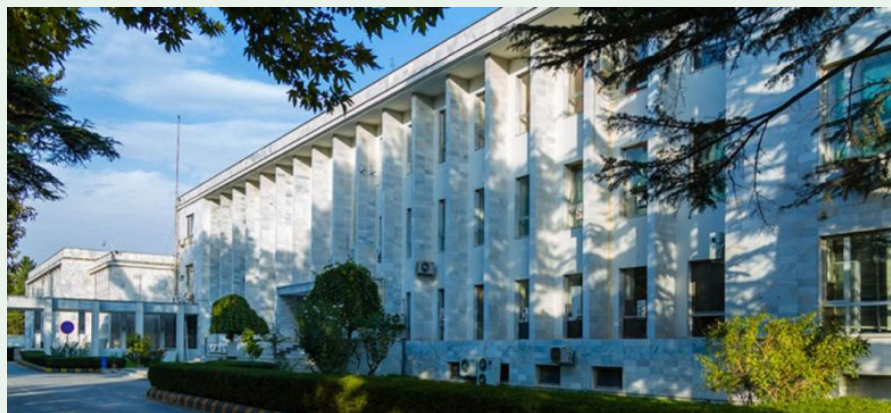
په اسلامي تعليماتو باندې په انسان کې مثبت احساس پيدا کېږي، د انسان غيرت را پورته کېږي او په فکري لحاظ يې وښتوب په برخه کېږي چې په نتيجه کې د رښتيني مسلماني نمونه جوړېږي او د اسلامي ارزښتونو په دفاع کې هر ډول قرباني ته

کشته و زخمی شدن بیش از ۳۰ تن در حوادث طبیعی

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث اعلام کرد که از اول ماه جوزا تا کنون در اثر حوادث طبیعی در ۱۳ ولایت کشور، ۲۴ تن جان باختند و ۱۳ تن دیگر زخم برداشته‌اند. همچنین ۱۲۰ خانه به گونه کلی ویران شده و بیش از ۳ هزار جریب زمین کشاورزی از بین رفته است. شفیع الله رحیمی، ص ۷

د بلغاریا غمیزه؛ د اجسادو په رالېږد کې لوی خنډ نړیوال بندیزونه وو

په بهرنیو چارو وزارت کې پروت د هغو (۱۸) تنو هیوادوالو، چې د روان کال د فبروري په ۱۷مه نېټه یې د بلغاریا پلازمینه صوفیا کې اروپا ته پر لار په یوه کانټینر کې د تنفسي کمښت له امله ژوند له لاسه ورکړی و، د کورنیو د غړو لپاره د تعزیت، تسلیت او فاتحې د مراسمو د اداء په موخه د یاد وزارت د رهبري له لوري ۷۰۰ مخ

میدان وردگو کې روغتیايي مرکز جوړېږي

د میدان وردگو د چک ولسوالۍ د سیاب درې په چهار کلا سیمه کې د ولسي خلکو لخوا پر ۴ جریبه ځمکه د یو روغتیايي مرکز د ودانۍ د بنسټ ډبره کېښودل شوه. د میدان وردگو ولایتي چارواکو د ولسي خلکو د دغه نېک اقدام ستاینه کړې او نورو قومي مخورو، دولت او خیریه موسسو څخه یې وغوښتل، چې یاده ودانۍ په پاڅه او اساسي ډول وروغوي، تر څو په کې ولسونو ته معیاري روغتیايي خدماتو ته وړاندې شي. د یادوې سولیدن کمیټې لخوا تمویلېږي او له ننه څخه کابو ۱۳ کاله وړاندې د دغې سیمې خلکو ته منظور شوی، خو تر دې دمه یې ودانۍ نه درلوده او په یوه غیر معیاري هستوګنځي کې یې ناروغانو ته روغتیايي خدمتونه وړاندې کول.

کشف ۱۲ قلم آثار باستانی و نمونه خاک بت‌های بامیان از نزد اتباع خارجی

مسولان امنیتی در میدان هوایی بامیان در جریان چند ماه اخیر ۱۲ قلم آثار باستانی همچنان نمونه‌های از خاک، سنگ و کلوخ ساحه بت‌های بامیان را از نزد شهروندان خارجی ضبط کردند. این آثار، از ماه قوس سال گذشته تا کنون در نتیجه بازرسی مسافران خارجی به دست مسولان امنیتی میدان هوایی بامیان افتاده است. از این میان ۸ قلم آن آثار باستانی شامل ظروف سفالی، سنگ‌های قیمتی و لوحه‌های آهنی حکاکی شده است و چهار قلم دیگر آن دانه‌جات می‌باشد. همچنان موظفین میدان هوایی بامیان از قاچاق نمونه‌های از خاک و سنگ سیاه که از بقایای مجسمه‌های تخریب شده بت‌های بودا اند جلوگیری کرده‌اند. رحمت‌الله رحمانی، آمر فرهنگ و هنر ریاست اطلاعات و فرهنگ بامیان گفت: آنان به اساس هدایت وزارت اطلاعات و فرهنگ، این آثار را تسلیم شده‌اند.

مسدود شده، از سوی مسولان شاروالی کابل پاکسازی، موارد غصب و تاسیسات غیر قانونی از پیاده روها تخریب و انتقال داده می‌شود. با متخلفان برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

شاروالی کابل:

تاسیسات غیر قانونی در پیاده‌روها تخریب می‌شود

شاروالی کابل با نشر اطلاعیه‌ی به غاصبین پیاده‌روها هشدار داده است که در صورت عدم تخلیه پیاده رو، موارد غصب و تاسیسات غیر قانونی از پیاده روها تخریب و انتقال داده می‌شود. در اطلاعیه آمده است، طوری که مشاهده شده است ششماری از شهروندان، مسیر پیاده روهای نقاط مختلف شهر را با بهانه های مختلف چون بیرون ساختن اموال دکان، فعالیت دستفروشی، نصب کناره ها و توقف وسایط، مسدود کرده اند. هیچ شخص حکمی و حقیقی حق ندارد از پیاده روها که ملکیت عامه به شمار میرود، استفاده سو کند. به اطلاع عموم شهروندان رسانیده می‌شود که پیاده روهای

نیمروز کې لسگونه کورنۍ له برېښنا برځمنې شوې

د نیمروز مرکز زرنج ښار په عبدالوحد کلي کې د ۹۸۱ زره او ۶۴۳ افغانیو په لګښت د برېښنا ترانسفرمر نصب او کښې اخیستې ته وسپارل شو. د نیمروز د برېښنا رئیس مولوي حبیب الله عیسی وویل، چې دغه

د لوبغاړو د بریاوو لپاره هر ډول زمینی برابرو

ارگ په یوه خبرپاڼه کې ويلي، چې د یادې کتنې پیل کې د فوتبال ملي لوبډلې غړو او مسوولینو د مرکزي آسیا ۷ مخ

کاپیسا کې سرک جوړېږي

د کاپیسا د کلیو، بیارغونې او پراختیا ریاست مسوولین وايي، چې د دغه ولایت د نجراږ ولسوالۍ په جنګل باغ سیمه کې د څه باندې ۲ میلیونو افغانیو په لګښت د ۱.۵ کیلومتره سرک د جوړولو چارې پیل شوې. د دغه سرک د چارو د پیل په مراسمو کې د یاد ولایت د کلیو، بیارغونې او پراختیا رئیس مفتي سید ابرار محمدی وویل، چې دغه

برگزاری آزمون شمول محتسبین به وزارت امر بالمعروف

اداره ملی امتحانات، دیروز امتحان شمول محتسبین به وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر را در ادیتوریم پوهنځي حقوق پوهنتون کابل برگزار کرد. در محفلی که به همین مناسبت برگزار شد، شیخ الحدیث محمد فقیر محمدی معین مسلکی و پالیسی وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر،

جان باختن ۶ افغان از اثر گازگرفتگی در ایران

شهر قرچک به وقوع پیوست که پس از بررسی‌ها مشخص شد ۶ تن در این محل جان خود را از دست داده‌اند. به گفته مسولان: ۲ تن از بستگان یکی تن جان باختگان به علت شوک ناشی از این حادثه به بیمارستان منتقل شدند. مسوول می‌افزایند: در این حادثه ۶ تن از اتباع خارجی

خوست او هرات کې د نشه یي توکو کاروباریان نیول شوي

امنیتی مسؤلینو په خوست او هرات ولایتونو کې د نشه یي توکو د پلور په تور د اوو تنو د نیولو خبر ورکوي. د خوست د امنیتی قومندانۍ مسؤلین وايي، چې د دغه ولایت په باک ولسوالۍ کې ۲ تنه د نشه یي توکو د پلور په تور نیول شوي دي. د مسؤلینو په وینا، چې د نشه یي توکو پر وړاندې د مبارزې مدیریت په باک ولسوالۍ کې دوه تنه له یوه اندازه ښیښي او چرسوسره نیولې دي. د نیولو شویو کسانو دوسیې به له لومړیو څېړنو وروسته عدلي او قضایي ارګانونو ته

پکتیکا کې زلزله خپلو ته ۳۷۴ کورونه جوړ شول

چارې بشپړې شوې دي. د یادوې وړه چې یاد کورونه د ۸ میاشتو په موده کې جوړ شوي او پر هر کور

جمع آوری ۵ تن مواد خوراکی و بهداشتی تاریخ گذشته

هیئت بررسی شاروالی کابل، پنج تن مواد خوراکی و بهداشتی بی کیفیت و تاریخ گذشته را از بازارهای ناحیه بیستم شهر کابل جمع آوری کرد. مولوی عبدالغفور عمری رییس ناحیه بیستم، در این رابطه گفت: این مواد شامل شیر، قیماق، ترشی، کنسرو لوبیا و نخود، چپس، چاکلیت، بسکیت، ۷ مخ

توجه!

ایمان شما اجازه نخواهد داد که اوراق حامل چنین کلمات مقدس را به بی‌حرمتی بگذارید!